

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni, 2019.
Institution	Viden Djurs
Uddannelse	HHX.
Fag og niveau	Samtidshistorie B
Lærer(e)	Maja Damgaard Jessing, Rasmus Høgh Hansen
Hold	HhxR3f18

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kolonisering og imperialisme.
Titel 2	1. Verdenskrig. Årsager og konsekvenser.
Titel 3	Den russiske revolution og Sovjetunionen.
Titel 4	Det kommunistiske Kina.
Titel 5	Europa efter 1945
Titel 6	Mellemøstlige konflikter og Vesten.
Titel 7	Demokrati og rettigheder i Danmark

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Kolonisering og imperialism.
Indhold	<p><u>Bøger (kernestof):</u> -Thiedecke, Johnny: <i>Europa i opbrud 1453-1799</i>. s. 80-88. -Peters, Rikke Alberg: <i>Da Danmark var en slavenation</i> s. 18. -Grubb, Ulrik m.fl. <i>Europa på tværs</i> s. 123-128 (+ s. 131-139 som de har læst lidt af hver). -Bryld, Carl-Johan: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=687, afsnittene ”En status”, ”Udryddelse og undertrykkelse” og ”Civilisation, fred og fremskridt”. -Bryld, Carl-Johan: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=163 fra ”Europæernes tilbagetog” til og med afsnittet ”Økonomisk udbytning af kolonierne?”.</p> <p><u>Artikler:</u> Kristeligt Dagblad 10. sept. 2011: Debat: ”Imperialisme? Kinesisk rigmand vil købe bid af Island” Information 28. januar 2017: ”Er Kinas investeringer i Afrika et tiltrængt fremskridt eller moderne kolonisering?” ”Afrika –et eksempel på for lidt imperialism?”</p> <p><u>Kilder:</u> Minerva 1792 ss. 347-354 – om livet på plantagerne: http://www.emu.dk/sites/default/files/Liv%20og%20straf%20p%C3%A5%20plantagerne.pdf Kipling: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=487 Cecil Rhodes: http://www.his2rie.dk/kildetekster/storbritannien-mellem-imperialisme-og-multikultur/tekst-3/ Forhandlingerne med Lobengula: http://religion1-3.gyldendal.dk/api/sitecore/ContentElement/SimpleTextPdf?id=41ad9b00-d7bd-423c-8acf-eacb2b36d368 Chr. 7.s forordning fra 1792: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/forordning-om-negerhandelen-1792/</p> <p>Miniforedrag: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/miniforedrag-kolonihistorie/?no_cache=1&cHash=59467e73db748511dbf7495e5ba0b876 Minifilm: Den sorte skole: Slavernes frigivelse (mitcfu). Minifilm om Peter von Scholten: https://www.youtube.com/watch?v=xTLIAm1ZY5c Minifilm: koloniseringen af Afrika: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=996 (4 min.)</p>
Omfang	7 moduler.

<p>Særlige fokus-punkter</p>	<p><u>Væsentlige spørgsmål:</u> Hvad er kolonisering og imperialismen? Hvordan adskiller de to ord sig? Hvorfor koloniserede europæerne store dele af verden? Hvordan legitimerede de deres magt/udnyttelse? Hvordan foregik koloniseringen? Hvordan betragtede man de indfødte? Hvordan var Danmark som kolonimagt? Var koloniseringen og imperialismen en fordel eller en ulempe for kolonimagterne? Var koloniseringen og imperialismen en fordel eller en ulempe for kolonierne? Findes der eksempler på kolonisering/imperialisme i dag? Hvilken betydning har det for verden i dag, at mange lande har været koloniserede og andre lande har været kolonimagter?</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform /skriftligt arbejde.</p>

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	1. Verdenskrig. Årsager og konsekvenser.
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Bryld, Carl-Johan: https://ibog-verdenefter1914.systeme.dk/index.php?id=520 fra ”Industrialiseringen og moderniseringen” til ”Europa som verdens politiske centrum” + kap. 2. Keynes, John M.: Freden og dens økonomiske følger (2 sider).</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Livet i en skyttegrav: https://www.youtube.com/watch?v=G4ZY66BG38 (3 min.). Også om skyttegrave: https://www.youtube.com/watch?v=j8HmPNgOC2Q (2 min.). Interaktivt kort: http://www.the-map-as-history.com/demos/tome03/index.php</p>
Omfang	7 moduler.
Særlige fokus-punkter	Overordnet handler forløbet dels om årsager til 1. verdenskrigs opståen (herunder en diskussion og vurderinger af betydningen af disse faktorer: imperialisme, nationalisme, mordet i Sarajevo, Tysklands aggression/ekspansionsønske og alliancer). Og dels handler forløbet om fredsbestemmelserne og krigens konsekvenser (herunder Versaillestraktaten og holdningerne til den, de økonomiske følger for Tyskland og det øvrige Europa, Folkeforbundet, grænserne i Europa/nationalitetsprincippet.)
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/ skriftligt arbejde/

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Den russiske revolution og Sovjetunionen.
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Carl-Johan Bryld: Verden efter 1914: kap. 3 og kap. 10 (til og med ”Sovjetunionen sammenbrud”). Carl-Johan Bryld: <i>Den russiske revolution og Sovjetunionen</i> s. 15-17 og s. 25-27.</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Artikel om medie billedet af Putin: http://nyheder.tv2.dk/udland/2018-03-19-han-ankom-i-et-jagerfly-skoed-en-hval-og-floej-med-traner-her-er-billeder-fra-18 Videor: Hurtig engelsksproget gennemgang af revolutionen: https://www.youtube.com/watch?v=cV9G1QUIm7w Jakob Munck: refleksioner over Rusland (pro-russisk): https://www.youtube.com/watch?v=tazoE7p7Q2k 21 søndag 18. marts 2018. 20.23: https://www.dr.dk/tv/se/21-soendag/21-soendag-dr1/21-soendag-2018-03-18#!/ Om Stalin + personkult: https://ibog-verdenefter1914.sy-stime.dk/index.php?id=565 og https://ibog-verdenefter1914.sy-stime.dk/index.php?id=953</p>
Omfang	7 moduler.
Særlige fokus-punkter	<p>I dette forløb arbejder vi med kommunismen som ideologi og dens udformning i Sovjetunionen. Nogle af de overordnede spørgsmål vi arbejder med er:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Hvorfor opstod kommunismen som ideologi? -Hvorfor kom der revolution i Rusland? -Hvad kendetegnede det kommunistiske styre under Stalin? -Hvordan og hvorfor kom de østeuropæiske lande under sovjetisk indflydelse? -Hvilke årsager var der til Sovjetunionens sammenbrud? -På hvilke måder er Rusland i dag præget af den kommunistiske fortid? -Er det kommunistiske samfund en utopi?
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsformer

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb) [Retur til forside](#)

Titel 4	Det kommunistiske Kina.
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Jens-Peter Fage Madsen: <i>Kina på tærsklen til det 21. århundrede</i> s. 35-36. Carl-Johan Bryld: <i>Verden efter 1914</i>: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=742 til og med ”Frygten for opløsning i Kina”.</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Film: Når Kina vågner. Definitioner på kommunisme og kapitalisme: http://denstoredanske.dk/Samfund, jura og politik/Sociologi/Samfund/kapitalisme - http://www.marxist.dk/artikler/avis/5530-greb-om-begrebet-hvad-betyder-kommunisme.html - https://www.dr.dk/skole/samfundsfag/diktatur-og-kommunisme Plakater fra http://chinese posters.net/gallery/e16-268.php Demografi-kort: http://www.globalis.dk/Lande/Kina/(show)/maps Video: What is the cultural revolution?: https://www.youtube.com/watch?v=LGpmVs0_Dbc Artikler hvor alle har læst to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kina skruer op for kontrol og propaganda 2) Kritisk boghandler blev bortført af Kinas agenter 3) Lej en kæreste til familiebesøg 4) Ægteskabet er et problem for unge i Kina.
Omfang	5 moduler.
Særlige fokuspunkter	Eleverne skal opnå forståelse af, hvad kommunisme er, og hvorledes den kommunistiske ideologi kom til udtryk i Kina, efter Mao Zedong kom til magten, samt hvilken udvikling, der skete under Mao Zedong (herunder den første femårsplan, det Store Spring fremad og Kulturrevolutionen). Eleverne skal desuden på baggrund af plakater fra Mao-tiden analysere sig frem til, hvorledes Maos styre blev legitimeret, samt hvorledes Maos styre søgte at opdrage befolkningen. De skal også opnå indsigt i den økonomiske og politiske udvikling i Kina efter Maos død og kunne diskutere hvorvidt Kina stadig er kommunistisk og om der er en sammenhæng mellem styreform og menneskerettigheder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/fremlæggelser mm.

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Europa efter 1945
Indhold	<p>Anvendt litteratur og andet undervisningsmateriale:</p> <p><u>Kernestof:</u> Bryld, Carl-Johan; ”Verden efter 1914”, Systime, kapitel 6 ”Den kolde krig” (afsnittet ”Blokdelling i Asien” udeladt) + kapitel 8 ”Den kapitalistiske verden” (følgende afsnit udeladt: ”Strukturproblemerne” og ”Urbanisering, indvandring og modernitet”)</p> <p><u>Supplerende stof:</u></p> <p>George Kennan om Sovjetunionens politik 1946: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=246&L=0</p> <p>Ambassadør Novikov om USAs politik, 27. sept. 1946: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=245&L=0</p> <p>Sovjetunionens Kommunistiske Partis Historie, 1960: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=213&L=0</p> <p>Thomas A. Bailey om årsagen til Den Kolde Krig, 1964: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=212&L=0</p> <p>David Horowitz om ansvaret for Den Kolde Krig, 1965: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=211&L=0</p> <p>Melvyn P. Leffler om baggrunden for Den Kolde Krig, 1994: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=210&L=0</p> <p>Interview med forhenværende udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=208</p> <p>Tabel: BNP pr. indbygger i Vesten, \$, faste priser (1990): https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=160</p> <p>Tabel: Arbejdstid pr. beskæftiget i Vesten: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=159</p> <p>One Minute Economics, The Bretton Woods Monetary System (1944-1971) Explained in One Minute: https://www.youtube.com/watch?v=RtFz9q26t5A</p> <p>TV-udsendelse: Marshallhjælpen 1947-52 (Den kolde krig - afsnit 3), DR2, 2006, uddrag (00:00-16:17)</p>

	TV-udsendelse: Historien om Danmark (afsnit 10), DR1, 2017, uddrag (25:13-58:34)
Omfang	Ca. 8 moduler
Særlige fokus-punkter	<p>Eleverne arbejde med følgende:</p> <p>Fra samarbejde til konfrontation 1945-47 Modsætninger mellem de tidligere allierede Europas deling 1944-1949 ”Folkedemokratiseringen” af Østeuropa Trumandoktrinen og Marshallplanen Delingen af Tyskland NATO og Warszawapagten Danmarks indtrædelse i Atlantpagten Styrkeforholdet mellem øst og vestblokken gennem Den kolde krig Ansvar for og fortolkninger af Den kolde krig Våbenkapløb og terrorbalance under Den kolde krig Danmark og atomvåben Vækst og velstand efter 1945 En ny økonomisk verdensorden Den store højkonjunktur 1945-73 Den problemfyldte vækst 1973-1990 Økonomisk udvikling efter 1990 Velfærdsstatens fremkomst Velfærdsmodeller Velfærdsstaten under pres</p> <p><u>Eleverne arbejder med følgende faglige mål:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstrere indsigt i den nationale, regionale, europæiske og globale udvikling inden for de seneste ca. 200 år og reflektere over samspillet mellem disse niveauer • Forklare samfundsmæssige forandringer som et samspil mellem kontinuitet og brud samt forholde sig reflekterende til periodeopdeling af danmarks- og verdenshistorien inden for de seneste ca. 200 år • Demonstrere forståelse af konflikters opståen og deres løsning samt internationale samarbejds muligheder og deres institutionalisering <p><u>Eleverne arbejder med følgende kernestof:</u> – væsentlige elementer i den politiske og økonomiske udvikling i Europa efter 1945</p>
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, virtuelle arbejdsformer, cooperative learning strukturer, elevpræsentationer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Mellemøstlige konflikter og Vesten.
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Carl-Johan Bryld: ”Mellemøsten” (kapitel 11) i <i>Verden efter 1914</i>. A. Schultz: ”Europæisk imperialism” i <i>Det Arabiske Forår</i> s. 38-45. Jens Nauntofte: <i>Verden og den arabiske udfordring</i> s. 8-10 Birgitte Vestermark: ”Et forår bliver til iskold vinter” i <i>Det moderne Mellemøsten</i></p> <p><u>Supplerende stof:</u> Dokumentar: <i>Bahrain: Den glemte revolution</i> (første halvdel: en halv time)</p> <p>Videoen på: http://www.faktalink.dk/titelliste/islamisk-stat/hele-faktalinket-om-islamisk-stat</p> <p>Donald Trump om Saudi-Arabien: https://www.theguardian.com/us-news/video/2018/nov/20/trump-saudi-arabia-decision-about-america-first-video</p> <p>Horisont: Osama Bin Laden.</p> <p>Diverse power points og kort.</p> <p><u>Kilder:</u> ”Mod lyset” af Hassan al Banna. Nassers tale 1956.</p>
Omfang	10 moduler
Særlige fokus-punkter	<p><u>Indhold:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vestlig imperialism og tidligere imperier i Mellemøsten. • Oprettelsen af staten Israel. • Reaktioner på vestlig imperialism og dominans: panarabisk nationalisme + Det muslimske broderskab. • Golf-krigene. • Al-Qaeda, World Trade Center + krigen i Afghanistan + Danmarks deltagelse. • Krigen i Irak + Danmarks deltagelse. • Krigen i Syrien. <p><u>Gennemgående spørgsmål:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke konflikter har der været i Mellemøsten og hvilke er der nu? Hvordan hænger de sammen? • Hvilken rolle har Vesten spillet i de konflikter og hvorfor? • Hvilke interesser har Vesten i Mellemøsten, og hvilke har de tidligere haft? • Hvilket ansvar har Vesten for de konflikter, der har været og er i Mellemøsten?

	<ul style="list-style-type: none"> • Er det muligt at skabe demokrati i Mellemøsten? Er det ønskværdigt at skabe demokrati i Mellemøsten for dem? For os? • Hvorfor er det så svært at skabe fred i Mellemøsten? • Hvor meget/hvornår skal vi blande os?
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/pararbejde/gruppearbejde mm.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 7	Demokrati og rettigheder i Danmark.
Indhold	<p><u>Kernestof:</u> Folketingets hjemmeside: https://www.ft.dk/da/folkestyret/grundloven-og-folkestyret/grundlovens-og-folkestyrets-udvikling ”En kulturrevolution”: https://danmarkshistorien.systeme.dk/index.php?id=207&L=0</p> <p>Tekster fra www.danmarkshistorien.dk: Juni-grundloven: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/juni-grundloven-demokrati-og-stemmeret-1848-1849/ De første to afsnit: ”Den sene enevælde – styreform og opbrud” og ”Christian d. 8.’s død og Januar-reskriptet”. Nationalliberalisme: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/nationalliberalisme/ Det første afsnit: ”Ideologisk indhold”. http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/orla-lehmann-1810-1870/ Afsnittene ”Kampen for en fri forfatning” og ”Lehmans mål: magt til de veluddannede og rige”. Uddrag af Grundloven: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/danmarks-riges-grundlov-af-5-juni-1849-junigrundloven/#indhold4 §30, 34-40 og 91-93. http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/kvindelig-valgret-1849-1915/ http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/lovforslag-om-kvindes-valgret-fra-7-oktober-1887/ http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/carl-ploug-i-landstinget-om-kommunal-valgret-til-kvinder-1888/ Familieliv og kvindefrigørelse: http://danmarkshistorien.dk/perioder/kold-krig-og-velfaerdsstat-1945-1973/familieliv-og-kvindefrigoerelse/ ”Muhammed-krisen”: http://danmarkshistorien.dk/perioder/efter-den-kolde-krig-1989-2008/muhammed-krisen/ ”Terrorlove og Muhammed-krise, 2001-2006” http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/terrorlove-og-muhammed-krise/</p> <p>Bryld, Carl Johan & Hansen-Damm, Peter: ”<i>Verdenshistorie til btx</i>”, Systeme, kapitel 3 afsnit ”Oplysningstanker og politisk liberalisme” + ”De liberale ideer”</p> <p>TV-udsendelse: Revolution 1700-tallet (Verdenshistorien – afsnit 6), DR2, 2012, uddrag</p> <p>TV-udsendelse: Europas kamp for frihed (Europas historie – afsnit 4), DRKultur, 2011, uddrag</p>

	<p>Menneskerettighedserklæringen 26. august 1789: https://verdenhistorietilhx.sy-stime.dk/index.php?id=1059&L=0</p> <p><u>Miniforedrag:</u> Demokrati og demokratisering: http://www.youtube.com/watch?v=DCXjfWKyUpw Grundlovsændringerne i 1915: Historien om de 7 f'er https://www.youtube.com/watch?v=fz71wkiH4ig</p> <p><u>Supplerende stof:</u> Dokumentar: Historien om Danmark: http://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copy-dan=011710072000, de første 26 min. https://www.kristeligt-dagblad.dk/debat/se-mig-jeg-er-kraenket-kraenkelseskulturen-har-sejret-men-der-er-ikke-meget-vaere-kraenket https://ekstrabladet.dk/nationen/laereren-sagde-negerbolle-og-eleven-filmede-nu-kommer-der-doedstrusler/7142294 Artikel af Gudrun Marie Schmidt: "Hej farmor...? Må jeg spørge dig om noget? Det handler om 1968", 27. december 2018 Politiken Sektion 2</p> <p><u>Miniforedrag:</u> https://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/grundloven-vedtagelsen-af-danmarks-foerste-grundlov-i-1849/ Den internationale inspiration ift. valgret: http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/1915-demokrati-og-valgret-den-internationale-inspiration/</p>
Omfang	8 moduler.
Særlige fokuspunkter	<p><u>Indhold:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De nationalliberale og ønsket om en ny forfatning. 2. Grundloven af 1849. 3. Grundlovsændringerne i 1866, 1915 og 1953. Især kvinders stemmeret. 4. Rettigheder i 1960'erne. 5. Ytringsfrihed og Muhammed-tegningerne. 6. Rettigheder + krænkelsekultur i dag. <p><u>Hovedspørgsmål:</u> Hvad er demokrati? Hvornår fik Danmark demokrati? Hvorfor fik Danmark demokrati? Hvilken betydning har grundloven af 1949 haft? Hvilke rettigheder fik danskerne med juni-grundloven? Hvilke grundlovsændringer har der været og hvorfor? Hvordan er demokrati og rettigheder forbundet? Hvordan har rettighederne og kampen for rettigheder ændret sig gennem tiden og hvorfor? Hvilke kampe om rettigheder foregår der nu?</p>

Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Fokus på faglig mundtlighed.

[Retur til forside](#)